

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG 5510011_3

ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาและยกร่างกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินอิสลามในประเทศไทย

ชื่อนักวิจัย : 1. นายอรรถพล อรรถวรเดช 2. นายสาครศ คำวะลี 3. นางสาวรินทร์ธิยา เชียรชิตกุล 4. นายพุดพิงศ์ นิลสุ่ม

E-mail Address : attapol@gmail.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 มีนาคม 2555 - 31 มีนาคม 2556

โครงการนี้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินอิสลามในประเทศไทย เพื่อทำความเข้าใจและศึกษาถึงความจำเป็นในการแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคเพื่อสนับสนุนการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินอิสลาม ตะกาฟูล และการออกตราสารสุกุกให้แพร่หลายยิ่งขึ้น รวมถึงการยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินอิสลามในประเทศไทย

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าประเทศไทย มาเลเซีย สหราชอาณาจักร และสิงคโปร์ต่างก็มีระบบการเงินการธนาคาร 2 ระบบ ได้แก่ ระบบสถาบันการเงินสากล และระบบการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม ทั้งนี้ก็เพื่อรองรับความต้องการของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามที่ต้องการดำเนินชีวิต และดำเนินธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเป็นไปตามหลักศาสนา โดยที่ในประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามจึงมีกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการเงินแยกต่างหากออกจากระบบการเงินสากล ส่วนประเทศไทยเป็นประเทศ non-muslim เช่นเดียวกับ สหราชอาณาจักร และสิงคโปร์ ดังนั้น ระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเงินจึงใช้ระบบสากลและเปิดช่องให้มีการประกอบธุรกิจการเงินอิสลามได้

สำหรับประเทศไทยมีพระราชบัญญัติธนาคารอิสลาม พ.ศ. 2545 เพื่อจัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ขึ้นเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐเพื่อให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม แต่อย่างไรก็ดี การดำเนินงานของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยยังคงมีอุปสรรคทางกฎหมายในการทำธุรกรรมทางการเงิน ซึ่งการจะแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวควรมีการยกร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินอิสลาม พ.ศ. เพื่อเป็นหลักเกณฑ์กำกับดูแลสถาบันการเงินอิสลามโดยเฉพาะ รวมถึงเปิดให้มีผู้เล่นเข้ามาขอรับใบอนุญาตเพิ่มเติมได้ ส่วนการประกันภัยตามหลักศาสนาอิสลามหรือตะกาฟูลนั้น ยังไม่พบอุปสรรคทางกฎหมายเนื่องจากการประกอบธุรกิจตะกาฟูลเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ของบริษัทประกัน กฎหมายที่ใช้กำกับจึงเป็นกฎหมายปัจจุบัน ซึ่งไม่เป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบธุรกิจ ส่วนการออกตราสารสุกุกนั้นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่พบอุปสรรคทางกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญ และภาครัฐได้ส่งเสริมธุรกรรมดังกล่าวโดยการลดภาระทางภาษีจากการระดมทุนผ่านตราสารสุกุก อย่างไรก็ดี แม้การประกอบธุรกิจตะกาฟูล และการออกตราสารสุกุกจะยังไม่มีอุปสรรคทางกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญ แต่หากมีกฎหมายกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าวโดยเฉพาะก็จะช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนที่เกี่ยวข้องถึงความถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลามและน่าจะทำให้ประเทศไทยมีระบบพื้นฐานที่ดีเพื่อรองรับการทำธุรกรรมการเงินอิสลามเพื่อดึงดูดผู้เล่นรายใหม่และส่งเสริมการสร้างระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในด้านการเงินอิสลาม

คำหลัก : สถาบันการเงินอิสลาม ตะกาฟูล สุกุก

